

APROBAT

în ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 17.06.2013

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

554/1376/13.06.2013

(NR. REF. M. 54/2013)

783

INFORMARE

privind

Parlamentul României
Camera Deputaților

S.P. Nr. 783 din 13.06.2013

**Participarea la Conferința Șefilor de delegații ale parlamentelor
membre ale Adunării Parlamentare a Francofoniei din regiunea
Europa**

Berna, Elveția, 7-8 iunie 2013

În perioada 7-8 iunie 2013, a avut loc, la Berna, Conferința Șefilor de delegații ale parlamentelor membre ale Adunării Parlamentare a Francofoniei din regiunea Europa.

La această acțiune au participat președinți ai delegațiilor parlamentare membre APF din Andorra, Armenia, Belgia-Wallonie-Bruxelles, Franța, Jersey, Jura, Elveția, Lituania, Macedonia, Polonia, Republica Moldova, Ungaria, Valais, Vallée d'Aoste, Vaud.

Din partea Camerei Deputaților, am participat la această reuniune în calitate de Președintă a Delegației Parlamentului României la APF.

Menționez că spațiul românesc a fost perceput de către participanți ca unul larg, incluzând România și Republica Moldova, grație intervențiilor doamnei deputat Ana Guțu, Președinta Delegației Parlamentului de la Chișinău la APF și reprezentantei României, Sanda-Maria Ardeleanu, ambele făcând referire la problematica francofonă comună, la istoria celor două spații românești, la limba română și tradițiile culturale care ne unesc.

Lucrările Conferinței s-au desfășurat în Palatul Federal din capitala Elveției, în prezența domnului Jean-Paul Wahl, deputat și Președinte al misiunii Europa din APF, a doamnei Viviane Gérard, secretar administrativ pentru Regiunea Europa și a doamnei Anne Seydoux-Christe, Președinta secțiunii din Elveția, gazda noastră și în cantonul Jura, în calitate de senator al acestuia, cu ocazia vizitei organizate în 8 iunie.

Discursul de primire a fost rostit de către domnul Filippo Lombardi, Președintele Senatului. De asemenea, sistemul elvețian al limbilor și practica administrației elvețiene ne-au fost prezentate, tot la deschiderea lucrărilor, de către domnul Verio Pini, consilier pentru politica lingvistică în cadrul Cancelariei federale elvețiene pe problema plurilingvismului.

Din aceste prime alocuțiuni, s-au desprins următoarele concluzii, ce s-au transformat în punct de plecare pentru dezbaterile care au urmat: Elveția este un stat plurilingv, în care, încă de pe vremea lui Napoleon, s-au pus bazele recunoașterii formale a egalității dintre limbi; limba engleză, pentru practicarea căreia există un bonus de 10% în întreaga Elveție nu reprezintă o problemă pe „piața limbilor”, care constituie o realitate (și celelalte limbi practicate pe teritoriul Elveției, franceza, germana, italiana și retoromana beneficiază de stimulente financiare); problema actuală este pericolul hegemoniei limbii engleze; multilingvismul reprezintă o competență mentală; universalitatea limbii franceze poate contrabalansa hegemonia unei singure limbi; această „sensibilitate” trebuie să stea în atenția tuturor parlamentarilor, fără a se declara război altor limbi; Elveția reprezintă modelul european în domeniul multiculturalității și al plurilingvismului; sistemul limbilor în Elveția se regăsește „în oglindă” la nivelul administrației; funcționează binomul limbă maternă, limba cotidiană și realitatea lingvistică plurilingvă căreia locutorul trebuie să i se adapteze; problema lingvistică este, de fapt, una financiară; insecuritatea lingvistică trebuie diminuată iar individul trebuie să se adapteze la realitatea lingvistică cotidiană; sloganul este: diversitate, flexibilitate, echilibru; în Elveția funcționează un echilibru lingvistic exemplar, care se „hrănește” și din principiul neutralității: trei limbi oficiale și patru limbi naționale formează sistemul plurilingv elvețian; dinamica limbilor se manifestă atât la nivelul sistemului lingvistic (există o tendință de transformare a englezei în limbă națională) dar și în interiorul fiecăreia din cele patru limbi; paradigma plurilingvismului necesită o politică didactică adaptată.

În continuare, doamna Ana Guțu, Președinta delegației moldovenești la APF, a prezentat Proiectul de program al următoarei sesiuni a Regionalei Europa, ce va avea loc în noiembrie, la Chișinău. Susținând acest proiect, în intervenția mea am arătat că România, deși a trecut printr-o perioadă de criză, a găsit întotdeauna mijloacele pentru un învățământ în limbile minorităților naționale, respectând practicarea limbilor materne. Alături de Republica Moldova, țară considerată a fi „vârful de lance” al Francofoniei din zona Centrală și de Est a Europei, România a transformat limba franceză dintr-un instrument de comunicare într-o valoare tradițională.

În acest context, am adresat invitația de a organiza următoarea Conferință a Președinților delegațiilor parlamentare membre APF din Regiunea Europa, în iunie 2014, în România, la Suceava.

Invitația a fost imediat acceptată, domnul Jean-Paul Wahl susținând ideea problematicii specifice la nivelul Francofoniei din această parte a Europei.

Președintele Comisiei pentru educație, comunicații și cultură, domnul Didier Berberat, Elveția, a intervenit cu o prezentare pe tema „Formării duale în Elveția și a impactului acesteia asupra ratei scăzute a șomajului în rândul tinerilor din această țară”. Cu procentul cel mai scăzut de tineri șomeri (doar 3%), Elveția susține și încurajează formarea duală, prin stagii

alternative în întreprindere și universitate, ca un instrument de relansare economică și socială durabilă.

Domnul Christian Dupont a prezentat un material substanțial legat de bune practici în învățarea și promovarea limbii franceze, ca urmare a întâlnirii grupului de lucru la Bruxelles, în data de 1 iunie 2012. Domnul Dupont, deputat al Federației Wallonie-Bruxelles, vicepreședinte internațional al APF, a militat pentru respectarea pistelor utile așa cum s-au conturat de la Reuniunea de la Bruxelles. Una dintre propunerile României la acea dată a fost respectarea folosirii limbii franceze în spațiul francofon.

O interesantă intervenție pe tema plurilingvismului a fost făcută de doamna Anne-Claude Berthoud, Profesor la secția de științe ale limbajului și informare în cadrul Facultății de Litere de la Universitatea din Lausanne, sub titlul: „Provocările limbii franceze și ale plurilingvismului în domeniul științei”. Faptul că limba engleză este concepută ca o lingua franca-condiție a unei științe universale, face ca producția și comunicarea științifică să se fondeze din ce în ce mai mult pe un monolingvism, care riscă să sărăcească știința, prin dezvoltarea unei monoculturi științifice și a unei gândiri unice. În aceste condiții, plurilingvismul ar reprezenta antidotul la gândirea unică (Claude Hagège). Principiile care ar trebui urmate sunt: progresul și intersubiectivismul, alături de cultivarea diversității în unitate.

Ultima intervenție în cadrul Conferinței a fost propusă de domnul Vincent Moser, consilier pe probleme de cercetare aplicată și dezvoltare, HES-SO, cu tema: „Cercetarea aplicată în cadrul colaborării cu întreprinderile, institutele și cercetătorii: rolul promovării limbii franceze”.

La finalul discuțiilor, s-a stabilit ca următoarea Conferință a Șefilor de delegații ale parlamentelor membre ale Adunării Parlamentare a Francofoniei din regiunea Europa să aibă loc în România, iar sesiunea Regionalei Europa să se întrunească în Polonia, urmând ca celelalte țări organizatoare să fie Armenia și Georgia.

O mențiune specială cu privire la organizarea Conferinței de la Berna aș dori să o fac în favoarea Ambasadei României în Elveția, care s-a implicat în cele mai mici detalii în primirea delegației României. Am avut o întâlnire cu doamna Ambasador Anca Oprea, în cursul căreia s-au conturat o serie de proiecte de colaborare între Elveția și România, în domeniile turismului, administrației și învățământului.

Concluzia pe fond a Conferinței de la Berna a fost exprimată pe parcursul intervențiilor și dezbaterilor care au avut loc și care pot fi sintetizate în următorul enunț: „Sortir d’une vision monolingue du plurilinguisme”-„Să ieșim din viziunea monolingvă asupra plurilingvismului” (Anne-Claude Berthoud).

Prof. Univ. DHC Sanda-Maria Ardeleanu

Deputat
Șefa Delegației Parlamentului României la APF